

PARCOURS SEUPHOR

EEN KUNST-KRISTISCHE WANDELING IN HET MIDDELHEIM.

'De stijgende belangstelling die het werk van Arp in de hele wereld wekt, bewijst, dat in de overspannen werfeling van het moderne leven, veel mensen hunkeren naar een ontspannen schoonheid en dat zij er naar streven een stille open plek te vinden waar de geest weer afstand kan nemen van dat wat voorbijgaat - en zo snel voorbijgaat - om te luisteren naar een tijdloos lied'. (Michel SEUPHOR - 1961 in een monografie over Hans ARP)

Dit citaat is voor meer dan een aspect revelerend: hier klinkt de bewondering daar van een ervaren kunstcriticus voor het oeuvre van zijn vriend Arp dat blijkbaar voor hem een punt heeft bereikt dat het gewoel van de tijd overschrijdt. Zover is Seuphor nog niet in de jaren 60, dan staat hij nog volop op de barricaden. De laatste twintig jaar van zijn lange leven zou hij zich terugtrekken, bijna opsluiten, in zijn bescheiden appartement in Parijs. 'In bezige eenzaamheid' zoals hij dit omschreef en luisteren naar een 'tijdloos lied'. En vanuit die 'stille open plek' stuurde hij naar enkelen kleine publicaties met poëzie, aforismen en overwegingen. Onthecht, uitgepuurd, tijdloos. Het is een Seuphor die nauwelijks gekend is. Dit om duidelijk te maken dat de internationale faam die hij heeft verworven met een aantal publicaties over abstracte kunst maar een onderdeelje is van een ongelooflijk veelzijdig talent.

Compilatiwerk? Encyclopedische werkzaamheden?

Gelegenheidsopdrachten?

Misschien.

En dan?

Zijn 'La Sculpture de ce siècle. Dictionnaire de la sculpture moderne' (1959 ook in het Duits en het Engels) en 'La peinture abstraite, sa genèse, son expansion' (1962 ook in het Engels, Duits, Nederlands, Italiaans en Spaans) blijven standaardwerken.

In meer dan één opzicht: hier is een man aan het woord die zelf een voorvechter was van de abstracte kunstbeweging, die zelf toonaangevende tijdschriften heeft gesticht of eraan meegewerkt, die heel Europa afreisde en contacten legde met schilders en beeldhouwers. En vooral die zelf schrijver was.

Zijn stijl is helder, het woordgebruik niet wollig, maar soms direct of soms poëtisch.

'La Sculpture de ce siècle' heeft een duidelijke structuur en is overzichtelijk opgebouwd in 23 hoofdstukken.

Samen met enkele monografiën over individuele beeldhouwers vormt dit boek dan ook de basis voor het 'Parcours Seuphor' dat in het Openluchtmuseum voor Beeldhouwkunst Middelheim wordt voorgesteld. Het museum werd in 1950 opgericht met de bedoeling de geschiedenis en de evolutie van de moderne beeldhouwkunst te illustreren. De rijke permanente collectie vertoont hier en daar belangrijke hiaten. Hoe kan het ook! In het archief van Michel Seuphor vonden we een met de hand geschreven en ongedateerd briefje: 'Manquent au Middelheim: Brancusi, Calder, Lardera, Hajdu, David Smith, Nevelson, Vantongerloo'.

Voor Calder en Louise Nevelson is inmiddels al de wens van Seuphor ingevuld.

Antwerpen

Openluchtmuseum voor
beeldhouwkunst Middelheim

Middelheimlaan 61

2020 Antwerpen

tel. 03/827 15 34 - 03/828 13 50

fax 03/825 28 35

middelheimopenluchtmuseum@cs.antwerpen.be

Open van oktober tot eind maart:

10 - 17 uur,

april en september: 10 - 19 uur,

mei en augustus: 10 - 20 uur,

juni en juli: 10 - 21 uur,

gesloten op maandag

toegang gratis.

In het uitgestippelde Seuphorparcours wordt de bezoeker aan het Middelheim naar het werk van een aantal kunstenaars geleid waarover hij in zijn publicaties schrijft.

Met sommigen was hij bevriend, met anderen onderhield hij een uitgebreide correspondentie of bezocht hij hun ateliers. Uit zijn archief blijkt hoe grondig en minutieus hij de samenstelling van een boek voorbereidde. Voor 'La Sculpture de ce siècle' bijvoorbeeld zijn dit honderden brieven aan kunstenaars, galeriehouders, musea en uitgevers. Die correspondentie is soms zakelijk maar dikwijls ook heel polemisch alleszins boeiend materiaal. Voeg daarbij nog duizenden foto's, netjes gerangschikt en soms van commentaar voorzien en het zal duidelijk zijn dat het nog jaren zal duren vooraleer het volledig geïnventariseerd is. Wij zijn dus voor de samenstelling van de beeldenroute noodgedwongen aangewezen op de versie van 1959. Een momentopname dus want de visie van Seuphor op de moderne beeldhouwkunst, zijn soms scherpe bedenkingen over de toenmalige 'avant-garde' zouden nog sterk evolueren.

In een begeleidende folder bij het parcours wordt een selectie gemaakt van teksten van Michel Seuphor over een aantal kunstenaars, aangevuld met commentaren die zijn opvattingen weergeven over de evolutie van de beeldhouwkunst.

Geschreven meer dan veertig jaar geleden en nog zo actueel!

MARK HERMANS